

A Magyar Elektrotechnikai Egyesület Etikai Szabályzata

Preambulum

A Magyar Elektrotechnikai Egyesület etikai szabályzatának célja a tagok eligazítása a szakmai és egyesületi tevékenységük kialakítására és összehangolására.

Etikai szabályzat

1. Az Etikai Bizottság (a továbbiakban EtB) feladata

Az EtB örökös az egyesületi tagok jogai felett, a tagok etikus magatartását állásfoglalásaival segíti és közreműködik az egyesületi tagok és az egyesületi szervek között keletkezett konfliktusok megoldásaiban, továbbá az etikai vétségek megítélésében.

Az egyesületi szervek kötelesek az Alapszabályban és a Szervezeti és Működési Szabályzatban lefektetett jogokat biztosítani az egyesületi tagságnak. Az EtB a felmerülő és illetékességi körébe eső kérdésekben eljár és határoz. Az EtB kezdeményezéseiről és határozatairól tájékoztatja az Egyesület Elnökségét, a közgyűlésen beszámol tevékenységéről.

2. Etikus magatartás

Az egyesületi tagság etikus magatartásával kapcsolatos kérdésekre az alábbi irányelvek a mértékadók:

Általános magatartás

Az Egyesület tagja:

- tevékenysége során betartja a társadalmi együttélés elfogadott normáit;
- tevékenységével törekszik hazánk és a magyar társadalom fejlődésének, jólétének és biztonságának elősegítésére
- tevékenységével igyekszik a műszaki munka, az erősáramú technika és a magyar eredmények elismertetésére, hírnevének öregbítésére;
- tiszteletben tartja mások jogait;
- kötelezettségek vállalásánál tiszteletben tartja az összeférhetetlenség
- követelményét;
- nem vesztegethető meg és nem kísérli meg mások megvesztegetését
- nem használ megtévesztő, nem létező címetek (pl. névjegyén a MEE szakértője címet)

Műszaki tevékenységgel kapcsolatos magatartás

Az Egyesület tagja:

- műszaki tevékenységének körében törekszik a társadalmi érdekek érvényre juttatására, a biztonsági, egészségvédelmi és környezetvédelmi követelmények betartására, a társadalmat vagy a környezetet veszélyeztető események bekövetkezési kockázatának a tudomány által elfogadott mértékű csökkentésére;
- szakmai tevékenységét tudása és képességei szerint a lehető legjobban és teljes felelősséggel végzi;

- csak olyan műszaki feladatokat vállal, amelyek megoldásához megfelelő képzettséggel és tapasztalattal rendelkezik;
- műszaki tevékenységében biztosítania kell a jó minőséget, meg kell akadályoznia a minőségrontást, termékhamisítást, egyéb visszaéléseket (pl. szabadalom-bitorlás, védjegy illetéktelen használata) és a fogyasztók érdekeinek megsértését;
- a szakmai tevékenység társadalmi elismerésének növelése érdekében a szakmai becsületnek és tisztességnek megfelelően tevékenykedik, és mint munkaadó a tevékenység ennek megfelelő díjazására, mint munkavállaló a megfelelő díjazás kikötésére törekszik;
- műszakilag és tudományosan alátámasztott tényekkel ellentétes szakmai állásfoglalásra (pl. a közvéleményt félrevezető propaganda érdekében fogyatékossgot elhallgató, vagy túlzott elvárásokat gerjesztő szakvélemény, áltudományos programok stb.) nem vállalkozik;
- szakmai állásfoglalásai függetlenek a napi politikai érdekektől.
- Szakmai közösségekkel, pályatársakkal kapcsolatos magatartás:
- Az Egyesület tagja:
  - törekszik az Egyesület, s ezen túlmenően a szakma megbecsülésének növelésére, tartózkodik az Egyesület működését akadályozó tevékenységtől;
  - nem tesz olyan nyilatkozatot, nem vállal olyan szerepet, amely akár a műszaki, akár a villamos szakma, akár az Egyesület megbecsülését csökkenthetné;
  - a szakmán kívüli tevékenysége során a MEE tagságára, az egyesületben viselt tisztségére csak a nyilvántartó szervezete vezetőségének vagy az Egyesület Elnökségének, elnökének vagy főtitkárának előzetes beleegyezésével hivatkozik minden olyan esetben, ahol ez a hivatkozás a kívülállóknak az Egyesület vagy az egyesületi tagság véleménye, illetve állásfoglalása képviselőjének látszatát kelthetné.
  - törekszik szakmai ismereteinek átadására mind a közvélemény, mind a pályatársak tájékoztatása érdekében;
  - jó kapcsolatokat tart a pályatársakkal, tekintet nélkül származásukra, nemükre, korukra és nemzetiségükre;
  - megbízójának (munkaadójának) vagy ügyfeleinek műszaki és üzleti ügyeire vonatkozó információt csak azok hozzájárulásával szolgáltat harmadik félnek;
  - tevékenységében tiszteletben tartja mások szellemi termékeit, műszaki alkotásait és azokat csak írásbeli engedélyükkel használja fel. Publikációiban megfelelő hivatkozással él, tiszteletben tartja a szerzői jogokat;
  - megbízóként (munkaadóként) egyenlő esélyeket és elbírálást biztosít beosztottai szakmai munkájához, és nem kényszeríti beosztottait, az etikai normákat sértő állásfoglalásra, tevékenységre.
- Az Egyesület szerve, társasága előzetes egyeztetés nélkül tudatosan nem adhat olyan állásfoglalást, nem hozhat nyilvánosságra olyan tanulmányt, amely az Egyesület más szervének már kiadott állásfoglalása, tanulmánya cáfolatára törekszik.

Reklámtevékenységgel kapcsolatos magatartás:

Vonatkozik az egyesület tagjaira, szervezeteire és társaságaira.

- Az Egyesület nevét csupán az Egyesület Elnökségének, az Egyesület valamely szervének, társaságának nevét, csak e szerv, társaság vezetőségének előzetes engedélyével szabad reklámcélokra felhasználni
- Az Egyesület tisztségviselője és tagja e minőségét reklámban csak abban az esetben említheti, ha ehhez nyilvántartó szervezete, az Egyesület Elnöksége, elnöke, vagy főtítkára előzetesen hozzájárult;
- A reklám (PR-cikk) vagy előadás azonosíthatósága érdekében olyan módon kell megjelölni ennek PR jellegét, s a támogató (szponzor) nevét, vagy az általa megnevezni kért márkanévét, védjegyet, hogy erről a kiadvány, előadás, rendezvény stb. minden olvasója, nézője, hallgatója, résztvevője egyértelműen tudomást szerezhessen;
- Az Egyesület tagjai, szervezetei és társaságai által készített, közzétett vagy képviselt illetve megjelenésre vagy előadásra engedélyezett reklámnak meg kell felelnie:
  - a.) a tisztességes verseny általánosan elfogadott alapelveinek,
  - b.) a hitelrontás és félrevezető reklám tilalmának
  - c.) a korábbi megoldásokkal való összehasonlítást tartalmazó reklám esetén ennek tárgyszerűsége és szakszerűsége vonatkozó követelményeinek.

Az Egyesület tisztségviselőinek többlet-kötelezettségei:

Az Egyesület tisztségviselője a tagokra vonatkozó kötelezettségeken túlmenően:

- érezze kötelezettségének, hogy mind szakmai, mind magánéletében való magatartása az Egyesület jó hírét erősítse;
- minthogy az egyesületi tisztség alapja mind az aktív egyesületi munka, mind a tisztségviselő társadalmi és szakmai megbecsülése, amennyiben ezek valamelyikében a személynek szakmai vagy etikai alapon felróható okból lényeges változás várható vagy áll elő, elvárható, hogy a tisztségviselő felajánlja lemondását; (pl. ha a munkahely változás bizonyítottan szakmai vagy etikai okból következik be.)
- tekintse kötelezettségének, hogy az Egyesület Elnökségét tájékoztatja arról, ha az Egyesület tevékenységi körébe tartozó, annak esetleg konkurenciáját jelentő szakterületen más társaságokban tisztséget vállal, ill. új társaságot alapít;
- különösen ügyeljen arra, hogy a tagok (jogi tagok) egyesületi ügyeinek intézésében a saját érdekét más tag (más társaság) érdekét sértő módon támogató magatartás ne forduljon elő.

3. Az Etikai Bizottság hatásköre összeférhetlenségi ügyekben:

Az EtB kizárólag a MEE, illetve szervei és (pártoló, vagy egyéni) tagjai közötti összeférhetlenségi ügyekben járhat el.

Az összeférhetlenség a törvényben meghatározott, ennek figyelembe vétele kötelező.

Megjegyzés: mivel az EtB célja az Egyesület jó hírnevének, etikus viselkedésének megtartására felügyelni, alkalmanként, bonyolultabb esetben az etikátlanság látszatát is elkerülendő, határozat hozatalakor a törvény előírásnál árnyaltabban is értelmezheti az összeférhetlenségi vizsgálatok mélységét.

4. Eljárási szabályok

Az EtB bármely egyesületi szerv kezdeményezésére vagy bármely érdekelt egyesületi tag írásbeli bejelentésére lefolytatja az etikai vagy összeférhetetlenségi eljárást. (Érdekeltnek nem csupán az tekintendő, akinek érdekeit a bejelentett körülmény sérti, hanem – saját tisztázása érdekében – az is, aki ennek kedvezményezettje, vagy tevőleges résztvevője.) Olyan természetes, vagy jogi személy, aki nem tagja az egyesületnek, panasszal csupán egy egyesületi tagon, vagy egyesületi szervén keresztül fordulhat az EtB.-hez. (Ez esetben az eljárás során az egyesületi tagot, illetve szervet tekinti az EtB panaszosnak.) Az EtB saját kezdeményezéséből vizsgálatot és eljárást nem végezhet.

Az etikai eljárást az írásbeli bejelentés kézhez vételétől számított 30 napon belül meg kell kezdeni. Ennek tárgyalására az EtB elnöke vagy – akadályoztatása esetén – az őt felkérésére helyettesítő EtB tag valamennyi EtB tagot – az eljárás tárgyában esetleg érdekelt EtB-tag kivételével – az eljárás megkezdésének indokát is tartalmazó írásbeli meghívóban értesíti. Póttagot csak abban az esetben hív meg, ha valószínűsíthető, hogy a tagok akadályoztatása miatt a tárgyaláson az EtB ülése nem lenne határozatképes. Az EtB ülése akkor határozatképes, ha azon az összehívó elnökön (illetve alkalmilag felkért helyettesén) kívül legalább két EtB tag is részt vesz. Az ülés szótöbbséggel hoz határozatot, szavazat-egyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

Ha az EtB elnökének akadályoztatása őt helyettesének felkérésében is akadályozza, úgy ezt a felkérést az Egyesület Elnöksége vagy – sürgős esetben – elnöke is megteheti.

Az etikai eljárás lefolytatása után az EtB megszüntető, felmentő vagy megrovó határozatot hoz, illetve fegyelmi büntetésre tesz javaslatot.

- Megszüntető határozatot kell hozni abban az esetben, ha az EtB azt állapítja meg, hogy a kérdés elbírálására nem illetékes, vagy a bejelentés legszigorúbb értékelés szerint sem jelent etikai vétséget.
- Felmentő határozatot kell hozni abban az esetben, ha a bejelentés a vizsgálat során nem bizonyul valósnak (bizonyítottnak), vagy az EtB megítélése szerint az eset körülményei alapján nem lenne méltányos megrovó határozatot hozni
- Megrovó határozatot kell hozni abban az esetben, ha a bejelentés alapján olyan etikailag kifogásolható cselekményre, illetve magatartásra derül fény, amelynek megismétlődése ellen indokolt fellépni.

A megrovó határozat lehet:

- írásbeli figyelmeztetés,
- megrovás vagy
- szigorú megrovás.
- Olyan kirívóan etikátlan magatartás megállapítása esetén, amely az Egyesület vagy a szakma jó hírét ismétlés nélkül is aláásná, továbbá, ha a bepanaszolt személy a korábbi szigorú megrovás ellenére a kifogásolt magatartását megismétli, vagy folytatja, az EtB fegyelmi határozatot hoz, amelyet jóváhagyásra terjeszt az Elnökség felé és felkéri az Elnökséget, hogy határozatát továbbítsa az illetékes területi szervezetnek.

A fegyelmi határozat lehet:

- egyesületi tisztségből való felmentés és/vagy
- a tagsági jogok meghatározott időre való felfüggesztése, továbbá, mint végső eshetőség
- kizárás az egyesületből.

Megszüntető határozat hozatalához nem feltétlenül szükséges a bejelentő és az érintett személy meghallgatása. Minden más esetben módot kell nyújtani arra, hogy a bepanaszolt személy írásban, vagy személyesen kifejtse álláspontját. Az eljárás lefolytatásának nem akadálya az, ha a bepanaszolt személy ezzel nem kíván élni. A bejelentő meghallgatásának szükségességéről az EtB saját megítélése alapján dönt.

A meghozott határozatokról minden esetben, írásban kell értesíteni a bejelentőt, a bepanaszoltat és az Egyesület Elnökségét.

Az EtB által hozott határozatok ellen a bejelentő és a bepanaszolt az írásbeli határozat kézhez vételétől számított 15 napon belül fellebbezhet az Egyesület Elnökségéhez. Az Egyesület elnöksége a megfellebbezett határozatok ügyében végleges, érvényes döntést hoz, ez ellen további fellebbezésnek nincs helye.

A fegyelmi büntetésre vonatkozó EtB határozat ügyében az Elnökség dönt. Ha az elnökség a javasolt fegyelmi büntetést túl szigorúnak tartja, a fegyelmi határozat helyett saját hatáskörében hozhat megrovó határozatot.

Az írásbeli figyelmeztetés nyilvánosságra nem hozható, jogerős megrovás esetén az EtB dönt arról, hogy szükséges-e és milyen formában ennek az Egyesületen belüli nyilvánosságra hozatala, a szigorú megrovást, valamint jogerős fegyelmi büntetést minden esetben nyilvánosságra kell hozni a MEE tájékoztatójában. (Az eset tanulságának, továbbá a személyiségi jogoknak figyelembe vételével kell eldönteni, hogy a nyilvánosságra hozás a panaszos és a bepanaszolt nevének közlésével, rájuk utaló kezdőbetűkkel vagy teljesen név nélkül történjék.) Az Egyesület Elnöksége jogosult a megrovás és a szigorú megrovás határozatokat, valamint fegyelmi büntetéseket az egyesületen kívüli organumokban is nyilvánosságra hozni, ha úgy ítéli, hogy ezek előzményei miatt az Egyesület jó hírének megőrzése ezt kívánatosá teszi.

Összeférhetlenségi bejelentés esetén az EtB összeférhetlenségi eljárást folytat le, ennek eredményéről határozatot hoz. Összeférhetlenséget megállapító határozat hozatala előtt minden esetben módot kell nyújtani a bepanaszolt személynek arra, hogy álláspontját írásban vagy szóban kifejtse. Az összeférhetlenségi határozatot meg kell küldeni a bejelentőnek, a bepanaszolt személynek, az összeférhetlenség megszüntetésére illetékes egyesületi szervnek, valamint az Egyesület Elnökségének. Az összeférhetlenségi határozat állásfoglalásnak – és nem döntésnek – tekintendő, így ez ellen fellebbezésnek helye nincs, de az összeférhetlen helyzet megszüntetésére illetékes egyesületi szerv szabadon dönt arról, hogy a határozatot elfogadja, elutasítja, vagy saját hatáskörében másként intézkedik a helyzet feloldására.

Az összeférhetlenségi határozatot csak a bepanaszolt vagy az összeférhetlenség megszüntetésére illetékes egyesületi szerv hozhatja nyilvánosságra.

Az EtB elnökét és tagjait az eljárásokon elhangzottak tekintetében titoktartási kötelezettség terheli. Nem vonatkozik ez a titoktartás a meghozott határozatokra és ezek indokaira még abban az esetben sem, ha ezek nem válnak jogerőssé.

Amennyiben a vizsgálat lefolytatásának eredményeképpen teljesen megalapozatlannak találja az EtB a bejelentést, a bejelentőt írásbeli figyelmeztetésben részesíti.

Indoklás

(az indoklás nem a szabályzat szerves része, de fontos lenne, ha valahol őrizve lenne a szabállyal együtt, főleg a jövő nemzedékre gondolva)

*(Ad 4.1.) Az Etikai Bizottság nem bíróság, hanem egyesületi, szakmai grémium; tagjai nem jogászok, hanem villamos szakemberek, régi egyesületi tagok; határozatai nem jogkövetkezésménnyel járó ítéletek, hanem csupán a kialakult egyesületi, szakmai szokásokat kifejező minősítések, amelyek az Egyesület és a szakma tagjainak az adott esetre vonatkozó véleményét és magatartását befolyásolhatják ugyan, de őket sem kötelezi valamilyen meghatározott cselekvésre. Az etikai eljárások célja sohasem a bepanaszolt "tettes" személyének elítélése, megbüntetése vagy megbélyegzése; hanem a megrovó határozatoknak csupán az, hogy elejét vegyék hasonló **cselekmények** megismétlésének vagy folytatásának; a fegyelmi büntetéseknek pedig ezen túlmenően az, hogy az Egyesület jó hírét megóvják e cselekmény alapján ezt aláásó közvéleménytől. Mindezek ellenére az EtB eljárása legjobban a bírósági eljárásokkal rokon, ezért az itt következő indoklásokban – hosszú elméleti fejtegetések helyett – a bírósági eljárások szokásaival kívánom ezeket összevetni.*

(Ad 4.1.) Az EtB szerepe az eljárásban a bíróságok szerepéhez hasonlítható. A bíróságnak az eléje kerülő ügyben pártatlannak, elfogulatlannak kell lennie, és nem lehet prekonceptiója. Az, aki etikai vizsgálatot felvet, nyilván nem lehet elfogulatlan, így nem vehet részt az ítékezésben.

(Ad 4.2.) Az EtB-ben való részvétel társadalmi munka, az EtB-nek vannak vidéki tagjai is, így az öt tagból legalább négynek a személyes megjelenése nem mindig biztosítható. Természetesen a megjelenésben akadályozott EtB tagok is megkapják az előzetes anyagot, így nekik is módjukban van a tárgyalás előtt véleményüket írásban vagy telefonon kifejeíteni.

(Ad 4.4.) A bepanaszolt személy szóban vagy írásban történő meghallgatásától – véleményem szerint – csak abban az esetben szabad eltekinteni, ha az EtB megszüntető határozatot hoz, vagy a bepanaszolt személy kifejezetten elhárítja a nyilatkozat-tételét. A bejelentő meghallgatása azért nem okvetlenül szükséges, mert általában a bejelentésében már elmondja az indokait.

(Ad 4.6.) Az Alapszabály jelenlegi rendelkezése a fegyelmi eljárást tulajdonképpen kiveszi az EtB és az Egyesület Elnöksége hatásköréből, és magát az eljárást a tag nyilvántartó szervezete által adhoc kijelölt háromtagú bizottságra bízta, amely azonban köteles ez ügyben az EtB véleményét kikérni; majd az ítélet ennek alapján való meghozatalára nyilvántartó szervet jogosítja fel. Ez – véleményem szerint – egyrészt hosszadalmas, másrészt azért nehézkes, mert helyben meglehetősen nehéz elfogulatlan és az elbírálást mégis vállaló, az adott kérdésben érdektelen személyeket találni. Helyesebbnek tartom, ennél, ha a nyilvántartó szervezet lesz a vizsgálatot kezdeményező (ilyeténkép "panaszos").

(Ad 4.7.) Általában minden vita eldöntésénél biztosítani kell a kétfokozatú elbírálást. E javaslat szerint megrovó határozatok esetében nem tartjuk szükségesnek a kétfokozatú elbírálást, mivel a határozat nem lehet karriert érintően súlyos. A fegyelmi büntetések

esetében az EtB csupán javaslattevő, az Elnökség az első fok, a Közgyűlés a másodfok. Abban az esetben viszont, amikor az EtB fegyelmi büntetés kiszabását javasolja, már hoz bizonyos döntést, tehát az Elnökségnek ennél enyhébb (csupán megrovó határozatot kiadó) elbírálása már második elbírálás, így nincs szükség további másodfokú (lényegében harmadik) fórum vizsgálatára. Kétfokú elbírálás után bírósághoz csak abban az esetben lehetne fordulni, ha az eljárás, illetve határozat kifejezetten alapszabály-ellenes lenne.

(Ad 4.10.) A titoktartás lényegében az elsőfokú határozatot megelőző vizsgálatra vonatkozik. Ha az elsőfokú határozat nem válik jogerőssé, akkor ezt nem szabad nyilvánosságra hozni, de azt nem lenne életszerű megtiltani, hogy egy személyes beszélgetés során ezt az EtB tag közölje valamely más egyesületi taggal (természetesen annak leszögezésével, hogy ez a határozat még nem jogerős, vagy akár azzal, hogy az Elnökség ezzel nem értett egyet).

Budapest, 2004. július 28. illetve 2008. április 20.

Kádár Aba sk   Dr. Dán András sk
Az EtB volt és jelen elnökei